

Прийняті в роботі скорочення назв ЗМІ:

- Д – „Діалог”
ДГ – „Домашня газета”
Я – „Ярмарок”

Список використаної літератури:

1. Гладкий М. Наша газетна мова. – К.: Державне видавництво України, 1928. – 175с.
2. Капелюшний А. О. Стилїстика. Редагування журналістських текстів: Практичні заняття. – Львів: ПАІС, 2003. – 544с.
3. Конюхова Л. Основні тенденції в лексиці сучасних засобів масової інформації: позитивні і негативні моменти // Пам'ять століть. – 2004. – №3-4. – С. 206-209
4. Нікітіна Н. Українська мова на телебаченні// Дивослово. – 2004. – №12. – С.3-12
5. Правописний словник української мови: близько 40000 слів/ За загал. ред. проф. Д. Х. Баранника. – Харків: Око, 1997. – 416с.
6. Російсько-український словник/ Уклад.: Н.Є. Лозова та ін. – К.: Наук. думка, 2003. – 1216 с.
7. Словник української мови: В 11 т. – К.: Наук. думка, 1970-1980. – Т. 1
7. Терлак З. Синтаксичні кальки в аспекті норми// Вісник Львівського університету. Серія філологічна. – Вип. 34. Ч. П. – Львів, 2004. – С.498-504

ОЦІННІСТЬ У СТРУКТУРІ ПУБЛІЦИСТИЧНОГО ОБРАЗУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕЇ

Доп. - Балаєва С., ПР – 23

Наук. кер – к.філол.н., доц. Євграфова А. О.

У цій статті розглядаються проблеми створення публіцистичного образу національної ідеї з використанням оцінного значення слова, а також прагматичний потенціал

семантики слова та його вплив на ставлення реципієнта до образу національної ідеї.

Базові поняття: публіцистика, оцінність, образ.

Публіцистика оперує образами, під якими ми розуміємо особливу форму естетичного освоєння світу, при якій збігається його предметно-чуттєвий характер, його цілісність, життєвість, конкретність на відміну від наукового пізнання, що подається у формі абстрактних понять. [2,298]

Важливе місце у структурі публіцистичного образу займає оцінка. Засоби масової комунікації можуть використовувати поняття „національна ідея” для створення як позитивної, так і негативної оцінки громадськістю певного явища, процесу або ж самого поняття. Зважаючи на характер публікації (зміст, жанр) „національна ідея” розглядається абстраговано, як наукова дефініція (Л. Кравченко) або в аспекті суспільства (М. Вівчарик, І. Дзюба).

Безперечно, мова засобів масової інформації використовується для досягнення прагматичного ефекту – вплинути на розум і почуття адресата як члена суспільства і сформуванню певну думку щодо національної ідеї, певне ставлення до неї, яке виражається у вигляді її позитивної чи негативної оцінки.

Оцінне значення – це інформація, що містить відомості про ціннісне ставлення суб’єкта мовлення (того, хто використовує певне слово чи вираз) до певної властивості позначуваного, яка виділяється відносно того чи іншого аспекту розгляду певного об’єкта .

З огляду на те, що, по-перше, газетний текст спрямований на загальну оцінність, по-друге, публіцистичний дискурс є оцінним (особливо у газетному втіленні), по-третє, оцінка є найбільш яскравим виявом прагматичного значення, то оцінний компонент є основним, стрижневим компонентом конотативного значення, він превалює над іншими, підпорядкованими йому компонентами. Стилїстичний компонент посилює і увиразнює оцінку, емотивний компонент сприяє впливу на адресата емоційно-оцінної інформації через

його почуття, емоції і волю, а експресивний компонент посилює цей вплив [1, 6].

Оцінка найповніше виявляється у семантиці слова. Відповідно до того, де саме міститься оцінка у межах лексичного значення слова (у денотативному чи конотативному значенні), прийнято виділяти раціональну (власне інтелектуальну) та емоційну (емоціональну) оцінки.

У результаті дослідження встановлено, що формуванню позитивного ставлення до національної ідеї сприяє використання денотативного значення лексем (раціональна оцінка), а саме лексем з узуальними позитивними семами. В журналі „Урок української” вдалося виявити такі лексеми: Вдало сформульована ідея здатна задовольнити провідні політичні сили суспільства і тим самим сконсолідувати народ; Утвердження національної свідомості є захисною реакцією суспільства на руйнівний вплив відцентрових сил; Мова завжди втілює в собі своєрідність свого народу; Національна ідея є невід’ємним атрибутом, умовою духовного розвитку держави.

Негативне ставлення до національної ідеї створюється за допомогою використання лексем з узуальними ядерними негативними семами: «Пошуки» національної ідеї стають іще одним подразником для українського суспільства і якщо не поглиблюють його поляризацію, то принаймні увиразнюють; Але, очевидно, в нашому поляризованому й міфологізованому суспільстві ще не скоро з’явиться формулювання, яке б відповідало уявленням більшості про справедливий ідеал і про справедливі шляхи його досягнення.

Отже, оскільки Україна стурбована пошуком і утвердженням певних стандартів на всіх рівнях ідеології, національна ідея залишається своєрідною квінтесенцією. У нашому суспільстві засоби масової інформації відіграють серйозну роль на шляху реалізації позитивного іміджу національної ідеї.

Література

1. Брага І.І. Мовна репрезентація образу держави у пресі України (кінець 1970-х – початок 2000-х років): Автореф. дис...

кан.філолог.наук:10.02.01. – Інститут мовознавства ім. О.О.Потебні НАН України. - К., 2002. – 20с.

2.Яцимірська М. Культура фахової мови журналіста. - Л.: ПАІС, 2004. - 330с. - С.298

ДОКУМЕНТАЛЬНІ ВИДАННЯ. ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТАМ

Доп. – Молчанова М.Ю., ПР-34
Наук. кер. – ст. викл. Садівничий В.О.

На прикладі книжки "Друга світова: останні респонденти" розглядаються питання дотримання стандартів у верстці основних сторінок та додаткових елементів у документально-художніх виданнях.

Ключові слова: видання, документально-художнє видання, титульний аркуш, вихідні відомості.

Видання – документ, який пройшов редакційно-видавниче опрацювання, виготовлений друкуванням, тисненням або іншим способом, містить інформацію, призначену для поширення, і відповідає вимогам Державних стандартів, інших нормативних документів щодо їхнього видавничого оформлення і поліграфічного виконання. Відповідно документально-художнє видання – це літературно-художнє видання, основою якого є документи, опис реальних подій або фактів діяльності історичної особи.

Одним із найголовніших чинників у підготовці до друку та поліграфічному відтворенні видань загалом і літературно-художніх зокрема, є їх відповідність прийнятим у світі та діючим на території держави стандартам. Проаналізувавши видання "Друга світова: останні респонденти" з погляду відповідності стандартам, було виявлено ряд порушень.

Переважна більшість із них стосується оформлення початкових сторінок. До них, зокрема, належить зворот титульного аркуша, що є обов'язковим елементом змістової